

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Директор інституту _____

_____ (назва інституту)

Прізвище, ініціали

_____ (підпис)

« ____ » _____ 20__ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
нормативної навчальної дисципліни

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ

ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

освітнього рівня **«бакалавр»**

галузі знань **01 Педагогічна освіта**

спеціальності **012 Дошкільна освіта**

Шифр за навчальним планом **ПН 2.05**

Київ 2019

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми «Теорія та методика фізичного виховання дітей дошкільного віку», затвердженої на засіданні Вченої ради НПУ імені М. П. Драгоманова «   » _____ 20 року, протокол № __

Розробники програми: Левінець Н. В., доцент кафедри методик та технологій дошкільної освіти факультету педагогіки і психології

Затверджено на засіданні кафедри методик та технологій дошкільної освіти «   » _____ 20 року, протокол № __

Завідувач кафедри

_____ (підпис)

_____ (прізвище, ініціали)

I. Опис дисципліни
Шифр дисципліни ПН 2.05

Загальна характеристика дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Галузі знань 01 Педагогічна освіта	Кількість кредитів – 6		<p>Методи навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - стимулювання й мотивації навчання, спрямованих на формування інтересу до майбутньої професійної діяльності; - організації і здійснення навчально-пізнавальних дій, - контролю та самоконтролю, - індивідуалізованого спілкування студента з викладачем через мультимедійні засоби, - використання мультимедійних освітніх технологій у процесі самонавчання (друковані, аудіо-, відеоматеріали та навчальні матеріали, що надходять з комп'ютерних мереж).
	Загальна кількість годин		
Спеціальність 012 Дошкільна освіта	Денна	Заочна	
	Лекції		
Освітній рівень бакалавр	18/14	4/6	
Нормативна	Семінарські (практичні) заняття		
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом 2, 3	16/22	10	
	Лабораторні заняття		
	5/6	-	
	Індивідуальна робота		
	14	8	
	Самостійна робота		
	88	158	
Семестр 5,6	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
Тижневе навантаження (год.): - аудиторне: 3/2 - самостійна робота: 2,4			Форма підсумкового контролю: екзамен
Мова навчання українська	92/88/22 22/158		

Предмет вивчення навчальної дисципліни - суть мети та завдань, які мають бути вирішені у процесі фізичного виховання; принципи, методи та засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку; зміст та методика навчання дітей руховим умінням та навичкам, розвитку фізичних якостей; оптимальні форми побудови процесу фізичного виховання; моніторинг якості реалізації завдань фізичного виховання.

Міждисциплінарні зв'язки: «Українська культура», «Безпека життєдіяльності», «Вікова фізіологія та валеологія», «Педіатрія», «Основи медичних знань», «Психологія дитяча», «Психологія», «Педагогіка дошкільна», «Педагогіка», «Вступ до спеціальності».

Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Теорія та методика фізичного виховання дітей дошкільного віку» - засвоєння студентами основ професійної діяльності педагога в галузі фізичного виховання дошкільників, оволодіння майбутніми педагогами системою знань в галузі теорії та методики фізичного виховання, практичними вміннями та навичками з організації і проведення активних форм роботи з фізичної культури. Фізкультурно-оздоровча робота в дошкільних навчальних закладах повинна бути націлена на пошук резервів повноцінного фізичного розвитку дітей. Освітній зміст та виховна спрямованість курсу мають на меті не лише забезпечити кваліфікаційну компетентність майбутніх фахівців у збереженні та зміцненні здоров'я дошкільнят, але й сприяти світоглядному переосмисленню пріоритетності даного напрямку.

Завдання вивчення дисципліни «Теорія та методика фізичного виховання дітей дошкільного віку» є:

- оволодіння майбутніми педагогами основними поняттями, завданнями та змістом навчальної дисципліни;
- формування стійкого інтересу до навчальної дисципліни, усвідомлення пріоритетності здійснення фізичного виховання дітей;
- формування у студентів практичних умінь і навичок виконання фізичних вправ та проведення всіх організаційних форм роботи з фізичного виховання;
- забезпечення оптимальних умов навчання, діяльності і відпочинку дітей дошкільного віку.

II. Основні результати навчання і компетентності, які вони формують:

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
1.	<i>Знати</i> телеологічні, науково-методичні, правові, програмні та нормативні, організаційні основи системи фізичного виховання. <i>Вміти</i> реалізовувати професійні обов'язки із дотриманням вимог Базового компонента дошкільної освіти й чинних програм та з урахуванням психологічних, фізіологічних, індивідуальних й вікових особливостей розвитку дітей.	<i>Загальні, фахові.</i>
2.	<i>Знати</i> закономірності розвитку моторики дітей раннього і дошкільного віку. <i>Вміти</i> враховувати особливості розвитку дитячого організму при виборі засобів фізичного виховання, визначенні фізичних навантажень.	<i>Загальні, фахові.</i>
3.	<i>Знати</i> дидактичні принципи, методи і прийоми навчання дітей фізичним вправам, послідовність та особливості використання гімнастики, спортивних вправ та ігор, рухливих ігор та ігор-естафет, змагань у	<i>Загальні, фахові.</i>

	<p>роботі з дітьми. <i>Вміти</i> добирати оптимальні засоби і методи фізичного виховання з метою подальшого розвитку і удосконалення фізичних якостей, формування рухових вмінь і навичок у дітей.</p>	
4.	<p><i>Знати</i> основи метрологічного контролю у фізичному вихованні дітей дошкільного віку; особливості застосування діагностичних методик. <i>Вміти</i> визначати і письмово фіксувати якісні і кількісні показники засвоєння рухових дій для визначення рівня рухової підготовленості та виявлення потенційних можливостей у руховій діяльності.</p>	<i>Загальні, фахові.</i>
5.	<p><i>Знати</i> методичні основи реалізації різних форм роботи з фізичного виховання дітей раннього і дошкільного віку. <i>Вміти</i> скласти конспекти різних форм роботи з фізичного виховання, визначити основні завдання до них, на основі індивідуально-диференційованого підходу, врахування стану здоров'я, рівня фізичного розвитку та рухової підготовленості, інтересів та уподобань дітей; проводити різноманітні форми роботи з фізичного виховання: ранкову та гігієнічну гімнастику, малі форми активного відпочинку, фізкультурні заняття, рухливі ігри, пішохідні переходи, фізкультурні свята та розваги, дні здоров'я.</p>	<i>Загальні, фахові.</i>
6.	<p><i>Знати</i> особливості функціонування системи фізичного виховання; принципи планування та здійснення контролю. <i>Вміти</i> планувати роботу з фізичного виховання дітей протягом дня, визначити зміст та об'єм рухової діяльності, її місце в режимі дня, враховувати та доцільно добирати різні види навчально-виховної роботи з дітьми; регулювати фізичне навантаження, змінюючи кількість вправ, їх дозування, чергування вправ для різних груп м'язів, різної ступені інтенсивності, змінюючи умови їх виконання та варіюючи фізкультурне обладнання.</p>	<i>Загальні, фахові.</i>
7.	<p><i>Знати</i> функціональні обов'язки педагогічного персоналу ЗДО, щодо забезпечення сприятливих умов для зміцнення та збереження здоров'я, фізичного розвитку дітей особливості здійснення медико-педагогічного контролю. <i>Вміти</i> оцінювати наявність оптимальних</p>	<i>Загальні, фахові.</i>

<p>умов для здійснення фізичного виховання; проводити проміжні та рубіжні зрізи показників рівня сформованості рухових вмінь та навичок у дітей, робити порівняльний аналіз; здійснювати консультування батьків з різних питань фізичного виховання дітей дошкільного віку.</p>	
---	--

III. Тематичний план дисципліни

На вивчення дисципліни відводиться 6 кредитів ЄКТС 180 годин.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Модуль 1. Загальні основи методики фізичного виховання.												
Тема 1. Предмет теорії та методики фізичного виховання.	10	2	2	-	-	6	5	1	-	-	-	4
Тема 2. Завдання та засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку.	16	2	2	-	2	10	9	1	-	-	-	8
Тема 3. Загальні основи навчання і розвитку дітей дошкільного віку в процесі фізичного виховання.	10	2	2	-	-	6	12	2	2	-	-	8
Тема 4. Фізичне виховання дітей раннього віку.	14	2	2	-	2	8	7	1	-	-	-	6
Тема 5. Розвиток фізичних якостей.	12	2	2	-	2	6	5	-	1	-	-	4
Разом за змістовим модулем 1.	62	10	10	-	6	36	38	5	3	-	-	30
Модуль 2. Особливості методики використання засобів фізичного виховання.												
Тема 1. Гімнастика у навчанні дітей дошкільного віку фізичним вправам.	10	2	-	2	-	6	8	1	1	-	-	6
Тема 2. Зміст та методика навчання основних рухів дітей дошкільного віку.	18	2	6	2	-	8	15	-	1	-	-	14

Тема 3. Рухливі ігри та методика їх проведення.	18	2	4	2	2	8	18	1	1	-	-	16
Тема 4. Вправи спортивного характеру.	16	2	2	2	4	6	10	1	1	-	-	8
Разом за змістовим модулем 2.	62	8	12	8	6	28	51	3	4	-	-	44
Змістовий модуль 3. Основні форми роботи з фізичного виховання у дошкільних навчальних закладах.												
Тема 1. Фізкультурно-оздоровчі заходи в розпорядку дня.	10	2	2	-	2	4	16	1	1	-	-	14
Тема 2. Заняття з фізичної культури – основна форма роботи з фізичного виховання в умовахЗДО.	14	2	2	2	2	6	14	1	1	-	-	12
Тема 3. Забезпечення рухової активності в повсякденному житті.	14	2	2	-	4	6	20	1	1	-	-	18
Разом за змістовим модулем 3.	38	6	6	2	8	16	50	3	3	-	-	44
Модуль 4. Організація фізичного виховання дітей дошкільного віку.												
Тема 1. Планування та облік роботи з фізичного виховання в ЗДО.	8	2	2	-	-	4	21	1	-	-	-	20
Тема 2. Організація та керівництво системою фізичного виховання в ЗДО.	10	2	2	-	2	4	20	-	-	-	-	20
Разом за змістовим модулем 4.	18	4	4	-	2	8	41	1	-	-	-	40
Усього годин	180	24	26	8	22	88	180	12	10	-	-	158

IV. Зміст дисципліни

№ п/п	4.1. Назва розділів, тем та їх зміст	Кількість годин	
		Всього	В т.ч. лекцій
1. 1.1	<u>МОДУЛЬ I. Загальні основи методики фізичного виховання</u> Тема 1. Предмет методики фізичного виховання дітей від народження до шести років	6	2

	<p><i>Предмет та основні завдання курсу. Характеристика основних понять. Зв'язок теорії фізичного виховання з іншими науковими дисциплінами. Природничо-наукові основи курсу. Основні методи наукових досліджень в галузі фізичного виховання.</i></p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> базова: 6, 7, 10, 16. допоміжна: 10, 12, 28, 36.</p> <p>Тема 2. Становлення системи фізичного виховання</p> <p><i>Етапи розвитку теорії та методики фізичного виховання. Характеристика системи тіловиховання в Запорізькій Січі. Актуальні проблеми фізичного виховання дітей дошкільного віку в працях педагогів минулого (Я.А.Коменський, Й.Г.Песталоцці, Ж.Ж.Руссо, П.Ф.Лесгафт, Є.А.Аркін, К.Д.Ушинський, С.Ф.Русова, А.С.Макаренко, В.О.Сухомлинський).</i></p> <p><i>Основні джерела розвитку теорії та методики фізичного виховання. Сучасні проблеми теорії фізичного виховання дітей дошкільного віку.</i></p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> базова: 6, 7, 10, 16. допоміжна: 10, 12, 15,17, 35</p> <p>Тема 3. Характеристика завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку</p> <p><i>Комплексний підхід у реалізації завдань з фізичного виховання. Характеристика оздоровчих, освітніх та виховних завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку. Валеологічна спрямованість завдань з фізичного виховання. Роль дошкільних навчальних закладів у вирішенні завдань з фізичного виховання.</i></p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> базова: 1, 3, 6, 7, 10, 16. допоміжна: 10, 12, 15, 20, 28, 33.</p> <p>Тема 4. Характеристика засобів фізичного виховання</p> <p><i>Характеристика засобів фізичного виховання дошкільнят: сили природи (сонце, повітря і вода); гігієнічні фактори (розпорядок процесів життєдіяльності, харчування, особиста та громадська гігієна); фізичні вправи (масаж, рефлекторні вправи, пасивні, пасивно-активні та активні фізичні вправи). Характеристика фізичних вправ: поняття про зміст, структуру і техніку фізичних вправ, просторова характеристика, просторово-часова та часова характеристика. Класифікація фізичних вправ. Вимоги до вибору фізичних вправ.</i></p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> базова: 1, 3, 6, 7, 10, 16. допоміжна: 3, 5, 6, 8, 10, 12, 15, 20, 28, 33.</p> <p>Тема 5. Закономірності формування рухових навичок у дітей</p> <p><i>Етапи навчання дітей руховим діям: початкове розучування рухової дії, поглиблене розучування, закріплення та удосконалення рухових дій. Поняття про рухові вміння та навички, умови їх формування. Закономірності формування рухових навичок (взаємодія, фазовість, хвилеподібність, вроджений автоматизм). Взаємозв'язок формування рухових навичок та розвитку фізичних якостей: швидкості, спритності, витривалості, сили, гнучкості, окоміру у дітей дошкільного віку. Особливості добірки фізичних</i></p>	<p>8</p> <p>2</p> <p>6</p> <p>2</p> <p>6</p> <p>2</p>	
--	--	---	--

	<p><i>вправ для розвитку фізичних якостей.</i> <i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> базова: 1, 3, 6, 7, 10, 16. допоміжна: 7, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 36.</p> <p>Тема 6. Дидактичні основи навчання дошкільників руховим діям</p> <p><i>Єдність навчання, виховання та розвитку дітей в процесі фізичного виховання. Специфіка реалізації принципів навчання у фізичному вихованні. Методи і прийоми навчання фізичним вправам. Співвідношення дидактичних методів та прийомів навчання на різних етапах навчання дошкільників руховим діям.</i></p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> базова: 3, 6, 7, 10, 16. допоміжна: 7, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 36.</p> <p>Тема 7. Вікові особливості дітей раннього та дошкільного віку</p> <p><i>Закономірності розвитку дитячого організму: інтенсивність фізичного розвитку; висока пластичність та чутливість по відношенню до подразників зовнішнього середовища; напруженість процесів обміну речовин; тісна взаємодія фізичного та психічного розвитку дітей. Характеристика особливостей розвитку та удосконалення функцій органів та систем дитячого організму в процесі виконання фізичних вправ.</i></p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> базова: 1, 6, 7, 10. допоміжна: 9, 16, 18, 21, 24, 30, 31</p>		
2.	<p><u>МОДУЛЬ II. Особливості методики використання засобів фізичного виховання</u></p> <p>Тема 1. Гімнастика у навчанні дітей фізичним вправам</p> <p><i>Гімнастика як засіб фізичного виховання. Види гімнастики: загальнорозвивальні види (гігієнічна, корегуючи, основна гімнастика), гімнастика зі спортивною спрямованістю (акробатика, художня гімнастика, спортивна гімнастика), спеціально-прикладні види (виробнича гімнастика, гімнастика з професійною спрямованістю та лікувальна гімнастика). Особливості використання загальнорозвивальних видів гімнастики у дошкільному навчальному закладі. Зміст та методика навчання дітей різних вікових груп вправам з шикування та перешикування, загальнорозвивальним та танцювальним вправам.</i></p> <p><i>Порівняльний аналіз державних та альтернативних програм навчання та виховання дітей дошкільного віку з відповідних розділів.</i></p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> базова: 3, 6, 7, 10, 16. допоміжна: 3, 7, 8, 12, 13, 16, 25, 36.</p> <p>Тема 2. Методика навчання основним рухам</p> <p><i>Види основних рухів та їх характеристика (ходьба, біг, лазіння, стрибки, метання, вправи у рівновазі). Техніка виконання основних рухів. Методика навчання дітей основним рухам, послідовність добірки фізичних вправ для формування у дітей різних вікових груп рухових умінь та навичок з основних рухів. Використання підготовчих та допоміжних вправ. Прийоми страхування та попередження травматизму. Аналіз програм</i></p>	10	2
		18	2

	<p><i>виховання і навчання дітей в дошкільному навчальному закладі, Базового компоненту дошкільної освіти з розділу „Основні рухи”.</i></p> <p><i>Ускладнення засобів різних вікових групах у відповідності до вікових можливостей дітей та завдань рухової підготовленості.</i></p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> базова: 3, 6, 7, 10, 16. допоміжна: 3, 7, 8, 12, 13, 16, 25, 36.</p> <p>Тема 3. Вправи спортивного характеру</p> <p><i>Комплексний вплив вправ спортивного характеру на всебічний розвиток дітей. Види спортивних вправ. Правила вибору вправ спортивного характеру. Поетапність ознайомлення старших дошкільників з вправами спортивного характеру (підготовчий період, допоміжний та основний). Особливості методики розучування вправ спортивного характеру. Правила поведінки дітей та попередження травматизму.</i></p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> базова: 3, 6, 7, 9, 10, 14, 16, 17. допоміжна: 2, 3, 11, 13, 19, 26, 36.</p> <p>Тема 4. Ігри з елементами спорту</p> <p><i>Вплив ігор з елементами спорту на зміцнення здоров'я, підвищення рівня рухової підготовленості та розвиток фізичних якостей. Методика навчання дітей іграм спортивного характеру. Обладнання та інвентар. Техніка, правила та тактика ігор спортивного характеру. Дозування навантажень. Правила поведінки дітей та попередження травматизму.</i></p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> базова: базова: 3, 6, 7, 9, 10, 14, 16, 17. допоміжна: 2, 3, 11, 13, 19, 26, 36.</p> <p>Тема 5. Рухливі ігри</p> <p><i>Характеристика рухливої гри як засобу та методу фізичного виховання дітей. Поняття про рухливу гру, її структура. Класифікація рухливих ігор, основні види ігор. Значення рухливих ігор для всебічного розвитку дитини дошкільного віку. Видатні педагоги про роль рухливої гри.</i></p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> базова: 2, 3, 5, 6, 7. допоміжна: 2, 11, 19, 35.</p> <p>Тема 6. Особливості методики проведення рухливих ігор.</p> <p><i>Вибір рухливих ігор для дітей дошкільного віку. Ускладнення та варіативність рухливих ігор. Підготовка вихователя та підготовка дітей до рухливої гри. Організація та керівництво рухливою грою: пояснення змісту та правил гри; прийоми розподілу ролей у грі; регулювання фізичного навантаження; підведення підсумків та оцінка діяльності дітей. Методика проведення рухливих ігор у різних вікових групах.</i></p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> базова: 2, 3, 5, 6, 7. допоміжна: 2, 11, 19, 35.</p> <p>Тема 7. Українські народні рухливі ігри</p> <p><i>Українські народні рухливі ігри як дієвий засіб всебічного розвитку дітей дошкільного віку в умовах національного відродження. Види ігор та їх характеристика. Особливості</i></p>	<p>10</p> <p>10</p> <p>8</p> <p>2</p>	<p>2</p> <p>2</p> <p>1</p> <p>1</p>
--	---	---------------------------------------	-------------------------------------

	<p>методики проведення українських народних рухливих ігор. Використання малих фольклорних жанрів при проведенні народних рухливих ігор: заклички до сил природи та до дітей, зговірки, лічилки, мирилки, мовчанки, прислів'я та приказки. Ознайомлення дітей з народними атрибутами до ігор.</p> <p>Рекомендовані інформаційні джерела: базова: базова: 2, 3, 5, 6, 7. допоміжна: 2, 11, 15, 17, 19, 35.</p>		
3.	<p align="center"><u>МОДУЛЬ III. Основні форми роботи з фізичного виховання у закладах дошкільної освіти.</u></p> <p>Тема 1. Фізичне виховання дітей раннього віку <i>Особливості розвитку моторики дітей раннього віку. Завдання фізичного виховання дітей 1-го, 2-го та 3-го років життя. Особливості застосування засобів фізичного виховання в роботі з дітьми раннього віку. Характеристика форм роботи з фізичного виховання та методика їх проведення.</i> Рекомендовані інформаційні джерела: базова: 5, 6, 7, 8, 10. допоміжна: 8, 21, 25, 30.</p> <p>Тема 2. Фізкультурно-оздоровчі заходи в розпорядку дня <i>Види фізкультурно-оздоровчих заходів. Правила добору фізичних вправ для ранкової гімнастики. Особливості складання комплексу ранкової гімнастики для дітей різних вікових груп. Зміст та структура ранкової гімнастики. Методика проведення ранкової гімнастики в різних вікових групах.</i> <i>Структура гігієнічної гімнастики з елементами корекції, особливості проведення в різних вікових групах.</i> <i>Обґрунтування необхідності проведення малих форм активного відпочинку. Варіанти проведення фізкультхвилинок та фізкультпауз.</i> Рекомендовані інформаційні джерела: базова: 3, 5, 6, 6, 7. допоміжна: 1, 6, 12, 20, 36.</p> <p>Тема 3. Заняття з фізичної культури – основна форма роботи з фізичного виховання в умовах ЗДО. <i>Типи занять. Обґрунтування типового плану побудови занять з фізичної культури. Способи організації дітей. Шляхи регулювання фізичних, емоційних та психічних навантажень на заняттях. Методика проведення занять з фізичної культури в різних вікових групах, у змішаних групах.</i> <i>Значення занять з фізичної культури на повітрі. Особливості організації та варіанти проведення занять на повітрі. Зміст занять з фізичної культури на повітрі в різні пори року.</i> Рекомендовані інформаційні джерела: базова: 3, 5, 6, 6, 7. допоміжна: 2, 6, 10, 13, 22, 33, 36.</p> <p>Тема 4. Забезпечення рухової активності дітей дошкільного віку в повсякденному житті <i>Поняття „рухова активність”. Види рухової активності: цілеспрямована та довільна. Якісна та кількісна характеристика рухової активності дітей. Дослідження проблеми рухової активності. Поняття про активний та пасивний руховий режим.</i></p>	10	2
		18	2
		18	2
		14	2

	<p><i>Характеристика різних форм роботи з фізичного виховання в повсякденному житті: піші переходи та екскурсії за межі дошкільного закладу; фізкультурні розваги та свята; дні здоров'я; самостійна рухова діяльність, індивідуальна робота з дітьми, рухливі ігри, канікули.</i></p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> базова: 2, 5, 6, 7, 16, 17. допоміжна: 1, 2, 5, 10, 20, 25, 33.</p>		
4.	<p align="center"><u>МОДУЛЬ IV. Організація фізичного виховання дітей дошкільного віку.</u></p> <p>Тема 1. Планування та облік роботи з фізичного виховання в ЗДО.</p> <p><i>Значення планування та обліку роботи в ЗДО. Основні вимоги до планування. Реалізація дидактичних принципів при розподілі програмового матеріалу у перспективному плані. Оперативне планування. Облік роботи з фізичного виховання (попередній, поточний, рубіжний).</i></p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> базова: 2, 5, 6, 7, 16, 17. допоміжна: 1, 9, 10, 12, 20, 33, 36.</p> <p>Тема 2. Організація та керівництво системою фізичного виховання в ЗДО.</p> <p><i>Функціональні обов'язки завідуючої, методиста, медичного працівника, вихователя, інструктора з фізичного виховання, музичного керівника. Проведення медико-педагогічного контролю за системою фізичного виховання. Види контролю за системою фізичного виховання в ЗДО. Методика діагностики рухової підготовленості та стану здоров'я дітей дошкільного віку. Методика визначення рівня фізичного навантаження на дітей в процесі виконання рухових дій. Метод пульсометрії.</i></p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i> базова: 2, 4, 5, 6, 7, 16, 17. допоміжна: 1, 9, 10, 12, 20, 33, 36.</p>	8	2
		6	2

IV. ПЛАНИ практичних, семінарських та лабораторних занять:

1. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ ТЕОРІЇ І МЕТОДИКИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ.

Питання для обговорення:

1. Предмет та завдання курсу. Характеристика основних понять (*теорія та методика фізичного виховання, предмет теорії фізичного виховання, фізична культура, фізичне виховання, фізичний розвиток, фізична досконалість, фізична підготовка, фізична підготовленість, фізкультурна освіта, спорт, фізичні вправи*).

2. Зв'язок теорії фізичного виховання з іншими науковими дисциплінами.

3. Основні методи наукових досліджень в галузі фізичного виховання

4. Становлення та розвиток теорії та методики фізичного виховання.

5. Основні джерела розвитку теорії та методики фізичного виховання.

6. Сучасні проблеми теорії фізичного виховання дітей дошкільного віку.

Рекомендовані інформаційні джерела:

базова: 6, 7, 10, 16.

допоміжна: 10, 12, 28, 36.

2. ЗАВДАННЯ ТА ЗАСОБИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.

Питання для обговорення:

1. Характеристика завдань фізичного виховання дітей дошкільного віку.
2. Комплексний підхід у реалізації завдань з фізичного виховання.
3. Валеологічна спрямованість завдань з фізичного виховання.
4. Характеристика засобів фізичного виховання дошкільнят.
5. Характеристика фізичних вправ (*поняття про зміст, структуру і техніку фізичних вправ, просторова характеристика, просторово-часова та часова характеристика*).

6. Класифікація фізичних вправ.
  7. Вимоги до вибору фізичних вправ.
- Рекомендовані інформаційні джерела:*
базова: 1, 3, 6, 7, 10, 16.
допоміжна: 10, 12, 15, 20, 28, 33.

3. ЗАГАЛЬНІ ОСНОВИ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ РАНЬОГО ТА ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ФІЗИЧНИМ ВПРАВАМ.

Питання для обговорення:

1. Єдність навчання, виховання та розвитку дітей в процесі фізичного виховання.
2. Методи і прийоми навчання фізичним вправам.
3. Поняття про рухові вміння та навички, умови їх формування.
4. Етапи навчання дітей руховим діям (початкове розучування рухової дії, поглиблене розучування, закріплення та удосконалення рухових дій).
5. Закономірності формування рухових навичок (взаємодія, фазовість, хвилеподібність, вроджений автоматизм).
6. Співвідношення дидактичних методів та прийомів навчання на різних етапах навчання дошкільників руховим діям (*самостійно*).

Рекомендовані інформаційні джерела:
базова: 3, 6, 7, 10, 16.
допоміжна: 7, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 36.

4. МЕТОДИКА РОЗВИТКУ ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.

Питання для обговорення:

1. Поняття про фізичні якості (*швидкість, спритність, сила, гнучкість, витривалість, рівновага, окомір*).
  2. Взаємозв'язок фізичних якостей та специфіка розвитку у дітей дошкільного віку.
  3. Методика визначення фізичних якостей.
  4. Засоби для розвитку фізичних якостей.
- Рекомендовані інформаційні джерела:*
базова: 1, 3, 6, 7, 10, 16.
допоміжна: 7, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 36.

5. МЕТОДИКА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ.

Питання для обговорення:

1. Роль фізичного виховання у розвитку особистості дитини раннього віку.
  2. Вплив дорослого як вирішальний фактор у розвитку дітей раннього віку.
  3. Особливості розвитку моторики у дітей 1-2-го року життя.
  4. Завдання фізичного виховання.
  5. Специфіка засобів фізичного виховання.
  6. Форми роботи з фізичного виховання.
- Рекомендовані інформаційні джерела:*
базова: 5, 6, 7, 8, 10.
допоміжна: 8, 21, 25, 30.
6. **Основи техніки виконання фізичних вправ.** Оволодіння технікою виконання стройових вправ; вправ з ходьби та бігу, методами і прийомами ознайомлення з ними дітей різних вікових груп.

Особливості проведення: у спортивному одязі студенти безпосередньо вправляються в техніці показу дітям стройових вправ, ходьби та бігу.

Питання для обговорення:

1. Види стройових вправ. Завдання та зміст навчання дітей стройовим вправам в різних вікових групах.
2. Методи і прийоми навчання дітей молодшого, середнього та старшого дошкільного віку стройовим вправам.
3. Характеристика циклічних вправ (ходьба, біг). Завдання та зміст навчання дітей стройовим вправам в різних вікових групах.
4. Методи і прийоми навчання дітей молодшого, середнього та старшого дошкільного віку ходьбі та бігу.
5. Реалізація педагогічних вимог під час навчання дітей вправ.
6. Показ та вправляння студентів у методах і прийомах з навчання дітей стройовим вправам, ходьби та бігу.

Рекомендовані інформаційні джерела:

базова: 3, 6, 7, 8, 10, 16.

допоміжна: 3, 5, 7, 8, 12, 13, 15, 16, 25, 36.

7. **Основи техніки виконання фізичних вправ.** Оволодіння технікою виконання вправ з рівноваги та стрибків, методами і прийомами ознайомлення з ними дітей різних вікових груп.

Особливості проведення: у спортивному одязі студенти безпосередньо вправляються в техніці показу дітям вправ з рівноваги та стрибків.

Питання для обговорення:

1. Значення та види (статична, динамічна) рівноваги. Завдання та зміст навчання дітей вправам з рівноваги в різних вікових групах.
2. Значення, види та характеристика стрибків. Завдання та зміст навчання дітей різним видам стрибків.
3. Техніка навчання дітей молодшого, середнього та старшого дошкільного віку вправам з рівноваги та стрибків.
4. Реалізація педагогічних вимог під час навчання дітей вправ.
5. Показ та вправляння студентів у методах і прийомах з навчання дітей стройовим вправам, ходьби та бігу.

Рекомендовані інформаційні джерела:

базова: 3, 6, 7, 8, 10, 16.

допоміжна: 3, 5, 7, 8, 12, 13, 15, 16, 25, 36.

8. **Основи техніки виконання фізичних вправ.** Оволодіння технікою виконання вправ з метання, лазіння та підлізання, методами і прийомами ознайомлення з ними дітей різних вікових груп.

Особливості проведення: у спортивному одязі студенти безпосередньо вправляються в техніці показу дітям вправ з метання та лазіння.

Питання для обговорення:

1. Значення, види (кочення, кидання, ловіння) та способи метання. Завдання та зміст навчання дітей вправам з метання в різних вікових групах.
2. Значення та види лазіння. Завдання та зміст навчання дітей різним видам лазіння.
3. Техніка навчання дітей молодшого, середнього та старшого дошкільного віку вправам з метання та лазіння.
4. Реалізація педагогічних вимог під час навчання дітей вправ.

5. Показ та вправляння студентів у методах і прийомах з навчання дітей стрийовим вправам з метання та лазіння.

Рекомендовані інформаційні джерела:

базова: 3, 6, 7, 8, 10, 16.

допоміжна: 3, 5, 7, 8, 12, 13, 15, 16, 25, 36.

9. Спостереження та аналіз виконання дітьми стрийових та загальнорозвивальних вправ різних вікових групах.

Особливості проведення: залікове заняття з основ техніки виконання стрийових та загальнорозвивальних вправ.

Рекомендовані інформаційні джерела:

базова: 3, 6, 7, 8, 10, 16.

допоміжна: 3, 5, 7, 8, 12, 13, 15, 16, 25, 36.

10. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ РУХЛИВИХ ІГОР В РІЗНИХ ВІКОВИХ ГРУПАХ.

Питання для обговорення:

1. Значення рухливих ігор для всебічного розвитку дитини. Видатні педагоги про роль рухливих ігор.
2. Характеристика рухливої гри як засобу і методу фізичного виховання дітей.
3. Класифікація рухливих ігор, основні види та структура гри.
4. Вимоги до вибору рухливих ігор, ускладнення та варіативність рухливих ігор.
5. Методика проведення рухливих ігор в різних вікових групах.
6. Особливості методики проведення українських народних рухливих ігор.
7. Методика навчання дітей різних вікових груп спортивним іграм та вправам.

Рекомендовані інформаційні джерела:

базова: 2, 3, 5, 6, 7.

допоміжна: 2, 11, 15, 17, 19, 35.

11. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧИХ ЗАХОДІВ.

Питання для обговорення:

1. Значення фізкультурно-оздоровчих заходів.
2. Зміст та структура ранкової гімнастики.
3. Вимоги до вибору вправ для комплексів ранкової гімнастики.
4. Методика проведення ранкової гімнастики в різних вікових групах.
5. Структура та особливості проведення гімнастики після денного сну в різних вікових групах.
6. Варіанти проведення фізкультурних хвилинок та фізкультурних пауз.

Рекомендовані інформаційні джерела:

базова: 3, 5, 6, 6, 7.

допоміжна: 1, 6, 12, 20, 36.

12. МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ З РІЗНИХ ВІКОВИХ ГРУПАХ.

Питання для обговорення:

1. Заняття з фізичного виховання як основна форма навчання дітей дошкільного віку фізичних вправ.
2. Типи занять з фізичного виховання.
3. Обґрунтування типового плану побудови заняття з фізичного виховання.
4. Способи організації дітей на заняттях з фізичного виховання.
5. Шляхи регулювання фізичних, емоційних та психічних навантажень на заняттях з фізичного виховання.
6. Методика проведення занять з фізичного виховання в різних вікових групах.
7. Зміст та організація занять з фізичного виховання на повітрі в різні пори року.

Рекомендовані інформаційні джерела:

базова: 3, 5, 6, 6, 7.

допоміжна: 2, 6, 10, 13, 22, 33, 36.

13. АНАЛІЗ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТТЯ З ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ В СТАРШІЙ ГРУПІ.

Особливості проведення: лабораторне заняття, яке проводиться в аудиторних умовах.

Завдання: на основі перегляду запису заняття з фізичного виховання зробити письмовий аналіз та оцінку його проведення.

Рекомендовані інформаційні джерела:

базова: 3, 5, 6, 6, 7.

допоміжна: 2, 6, 10, 13, 22, 33, 36.

14. АКТИВІЗАЦІЯ РУХОВОГО РЕЖИМУ В ПОВСЯКДЕННОМУ ЖИТТІ.

Питання для обговорення:

1. Поняття «рухова активність». Види рухової активності
2. Дослідження проблеми рухової активності. Поняття про «активний та пасивний руховий режим».
3. Характеристика різних форм роботи з фізичного виховання в повсякденному житті:
  - прогулянки-походи за межі днз;
  - фізкультурні розваги та свята;
  - дні здоров'я;
  - самостійна рухова активність;
  - індивідуальна робота з дітьми.

Рекомендовані інформаційні джерела:

базова: 2, 5, 6, 7, 16, 17.

допоміжна: 1, 2, 5, 10, 20, 25, 33.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

МОДУЛЬ I. Загальні основи методики фізичного виховання

1. Підготовка доповідей на тему «Становлення теорії фізичного виховання в Україні».
2. Завдання та зміст фізичного виховання дітей дошкільного віку (аналіз програм).
3. Валеологічна спрямованість завдань фізичного виховання (аналіз Базового компоненту дошкільної освіти).
4. Актуальні проблеми фізичного виховання дітей дошкільного віку (вивчення проблематики досліджень).

Рекомендовані інформаційні джерела:

базова: 6, 7, 10, 16.

допоміжна: 10, 12, 28, 36.

МОДУЛЬ II. Особливості методики використання засобів фізичного виховання

1. Визначення змісту навчання дітей різних вікових груп основним рухам (конспект програми).
2. Методика проведення рухливих ігор в різних вікових групах (розробка конспекту проведення рухливої гри).
3. Особливості використання у педагогічному процесі українських народних рухливих ігор (підготовка інформаційного повідомлення, створення добірки народних рухливих ігор).

Рекомендовані інформаційні джерела:

базова: 3, 6, 7, 8, 10, 16.

допоміжна: 3, 5, 7, 8, 12, 13, 15, 16, 25, 36.

МОДУЛЬ III. Основні форми роботи з фізичного виховання у дошкільних навчальних закладах

1. Методичні розробки різних форм фізичного виховання дітей в різних вікових групах (ранкова гімнастика та гімнастика після денного сну, малі форми активного

відпочинку, заняття з фізичного виховання, фізкультурні розваги, фізкультурні свята, прогулянки-походи, дні здоров'я).

Рекомендовані інформаційні джерела:

базова: 3, 5, 6, 6, 7.

допоміжна: 2, 6, 10, 13, 22, 33, 36.

МОДУЛЬ IV. Організація фізичного виховання дітей дошкільного віку.

1. Розробка схем аналізу різних форм фізичного виховання.

2. Форми роботи з батьками (підготовка консультації).

Рекомендовані інформаційні джерела:

базова: 2, 4, 5, 6, 7, 16, 17.

допоміжна: 1, 9, 10, 12, 20, 33, 36.

V. Контроль якості знань студентів

5.1. Форми і методи поточного контролю

Усне індивідуальне та фронтальне опитування, модульні контрольні роботи, самостійні письмові роботи, поточне тестування.

У процесі оцінювання навчальних досягнень бакалаврів застосовуються такі методи:

- *методи усного контролю:* індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

- *методи письмового контролю:* модульне письмове тестування; реферат, самостійні письмові роботи.

- *методи самоконтролю:* уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Кожний модуль включає бали за опрацювання лекцій, практичних і семінарських занять, виконання самостійної роботи, модульної контрольної роботи.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Навчальні досягнення студентів оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

5.2. Форми і методи підсумкового контролю

Письмовий екзамен

Питання до екзамену

1. Охарактеризуйте основні поняття методики фізичного виховання: „Фізичний розвиток”, „Фізичне виховання”, „Фізична підготовленість”, „Фізична освіта”, „Фізична культура”.
2. Розкрийте особливості становлення теорії фізичного виховання. Зміст фізичного виховання в Запорізькій Січі.
3. Охарактеризуйте основні методи наукових досліджень в теорії фізичного виховання.
4. Дайте характеристику засобів фізичного виховання дошкільників.
5. Охарактеризуйте оздоровчі завдання фізичного виховання дошкільників.
6. Визначте зв'язок теорії і методики фізичного виховання з іншими науками.
7. Розкрийте природничо-наукову основу фізичного виховання.
8. Розкрийте етапи навчання дітей основним рухам.
9. Дайте характеристику поняттю „рухова активність”. Обґрунтуйте необхідність створення режиму оптимальної рухової активності в дошкільних закладах. Дослідження з цієї проблеми.
10. Охарактеризуйте значення рухливих ігор для всебічного розвитку дітей (П.Ф.Лесгафт, Є.А.Аркін, К.Д.Ушинський, С.Ф.Русова).
11. Виділіть основні види українських народних рухливих ігор, дайте їм характеристику.
12. Шляхи регулювання фізичних, емоційних та психічних навантажень на заняттях
13. Розкрийте валеологічну спрямованість завдань фізичного виховання дошкільників в Базовому компоненті дошкільної освіти.

14. Дайте визначення фізичним якостям. Виділіть основні засоби для розвитку фізичних якостей.
15. Дайте визначення рухливої гри. Розкрийте структуру та основні види рухливих ігор.
16. Дайте характеристику принципам навчання дітей фізичним вправам.
17. Дайте характеристику методів і прийомів навчання фізичним вправам дітей дошкільного віку.
18. Обґрунтуйте типовий план побудови занять з фізичної культури. Визначте зміст структурних частин заняття.
19. Визначте основні критерії вибору рухливих ігор, варіанти їх ускладнень. Дослідження Н. В. Потехіної.
20. Охарактеризуйте особливості розвитку моторики дітей раннього віку.
21. Визначте основні закономірності формування рухових навичок у дітей дошкільного віку (фазовість, хвилеподібність, інтерференція).
22. Дайте характеристику плануванню та обліку роботи з фізичного виховання в дошкільних навчальних закладах.
23. Визначте основні типи занять з фізичної культури.
24. Розкрийте види навантажень на заняттях з фізичної культури. Визначте пік цих навантажень та шляхи їх регулювання.
25. Визначте основні способи організації дітей на заняттях з фізичної культури.
26. Охарактеризуйте особливості організації фізкультурних свят та днів здоров'я в дошкільному навчальному закладі.
27. Охарактеризуйте значення вправ спортивного характеру для всебічного розвитку і виховання дітей дошкільного віку.
28. Охарактеризуйте основні закономірності фізичного розвитку дитячого організму.
29. Обґрунтуйте побудову типового плану заняття з фізичного виховання.
30. Визначте місце спортивних вправ та ігор спортивного характеру в режимі дня дошкільного закладу. Дослідження Дмитренко Т. І., Фролова В. П., Карманової А. В.
31. Визначте особливості методики навчання дітей ходьбі в різних вікових групах.
32. Визначте особливості методики навчання дітей вправам з рівноваги в різних вікових групах.
33. Розкрийте методику навчання дітей плаванню.
34. Розкрийте методику навчання дітей дошкільного віку стрибкам з місця та розбігу в довжину, стрибкам з місця в глибину в різних вікових групах.
35. Розкрийте методику навчання лазінню по лаві, гімнастичній стінці та канату в різних вікових групах.
36. Розкрийте методику проведення фізкультурних розваг в різних вікових групах.
37. Визначте основні засоби профілактики плоскостопості у дошкільників в процесі дошкільного виховання. Шляхи формування постави.
38. Особливості розвитку рухів у дітей 1-го року життя. Періоди розвитку.
39. Розкрийте методику навчання дітей дошкільного віку повзанню по підлозі та підлізанню в різних вікових групах.
40. Розкрийте методику навчання дітей катанню на санчатах.
41. Визначте особливості проведення занять з фізичної культури в групах раннього віку.
42. Розкрийте основні шляхи регулювання фізичних навантажень в процесі проведення рухливих ігор.
43. Розкрийте методику проведення ранкової гімнастики з дітьми II молодшої та середньої груп.
44. Розкрийте методику проведення рухливих ігор з дітьми старшого дошкільного віку.
45. Розкрийте методику проведення фізкультурних розваг в різних вікових групах.
46. Охарактеризуйте зміст лікарсько-педагогічного контролю за системою фізичного виховання в дошкільному навчальному закладі.
47. Розкрийте методику навчання бігу в різних вікових групах.

48. Розкрийте варіанти проведення фізкультпауз з дітьми дошкільного віку.
49. Розкрийте особливості організації та змісту занять з фізичної культури на майданчиком літом та восени. Дослідження з цієї проблеми.
50. Розкрийте методику навчання дітей старшої групи гри у городки.
51. Розкрийте особливості планування занять з фізичної культури з врахуванням правил концентричного розподілу програмового матеріалу, принципів послідовності і систематичності.
52. Розкрийте методику проведення прогулянки-походу за межі ДНЗ.
53. Розкрийте методику навчання метанню на дальність та в ціль дітей 4 – 6 років.
54. Розкрийте особливості організації та змісту занять з фізичної культури на майданчику в зимовий період. Дослідження з цієї проблеми.
55. Розкрийте методику навчання дітей ходьбі на лижах.
56. Розкрийте методику проведення рухливих ігор з дітьми старшого дошкільного віку.
57. Розкрийте методику навчання дошкільників їзди на велосипеді.
58. Розкрийте особливості методики проведення народних рухливих ігор з дітьми дошкільного віку.
59. Розкрийте особливості організації фізичного виховання в сім'ї.
60. Охарактеризуйте особливості методики розучування вправ та ігор спортивного характеру.

5.3. Критерії оцінювання знань студентів

Усне індивідуальне та фронтальне опитування, модульні контрольні роботи, самостійні письмові роботи, поточне тестування, індивідуалізоване спілкування студента з викладачем через мультимедійні засоби; використання мультимедійних освітніх технологій у процесі самонавчання (друковані, аудіо-, відеоматеріали та навчальні матеріали, що надходять з комп'ютерних мереж).

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу.

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
1 – 34	«незадовільно» (з обов'язковим повторним курсом))	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 – 68	«задовільно»	E
69-74	«задовільно»	D
75 – 82	«добре»	C
83 – 89	«добре»	B
90 – 100	«відмінно»	A

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
відмінно	ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь, за виконання завдань у повному обсязі.
добре	ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань; за виконання завдань у достатньому обсязі.
задовільно	ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань.
незадовільно	виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення.

Кожний модуль включає бали за опрацювання лекцій, практичних і семінарських занять, виконання самостійної роботи, модульної контрольної роботи.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

Навчально-методична карта дисципліни.

Курс розрахований на 180 годин. З них – лекцій – 24, практичних занять – 26, лабораторних занять – 8, самостійної роботи – 88. Форма контролю – екзамен.

Теми лабораторних занять	Теми семінарських занять	Теми лекцій
	Модуль I.	
	Предмет теорії та методики фізичного виховання.	Предмет теорії та методики фізичного виховання.
	Завдання та засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку.	Завдання та засоби фізичного виховання дітей дошкільного віку.
	Загальні основи навчання і розвитку дітей дошкільного віку в процесі фізичного виховання	Загальні основи навчання і розвитку дітей дошкільного віку в процесі фізичного виховання.
	Фізичне виховання дітей раннього віку	Фізичне виховання дітей раннього віку
	Розвиток фізичних якостей	Розвиток фізичних якостей
	Модуль II.	
Спостереження та аналіз виконання дітьми стройових та загальнорозвивальних вправ різного віку	Основи техніки виконання фізичних вправ	Гімнастика у навчанні дітей дошкільного віку фізичним вправам
Спостереження та аналіз процесу навчання дітей різних вікових груп основним рухам	Основи техніки виконання фізичних вправ	Зміст та методика навчання основних рухів дітей дошкільного віку
Спостереження та аналіз організації та методики проведення рухливих ігор в різних вікових групах.	Основи техніки виконання фізичних вправ	Рухливі ігри та методика їх проведення
Розробка проєктів щодо ознайомлення дітей старшого дошкільного віку з елементами спорту (спортивні вправи та гри).	Методика проведення рухливих ігор в різних вікових групах	Вправи спортивного характеру
	Методика навчання дітей спортивного характеру	
	Методика ознайомлення дітей із спортивними іграми.	
	Організація та проведення фізкультурно-спортивного заходу	Фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі дня
	Методика проведення занять з фізичного виховання	Методика проведення занять з фізичної культури
Аналіз проведення заняття з фізичної культури в старшій групі.	Активізація рухового режиму в повсякденному житті.	Забезпечення рухової активності в повсякденному житті.
	Планування та облік роботи з фізичного виховання дітей	Планування та облік роботи з фізичного виховання в днз
	Організація роботи з фізичного виховання дітей	Створення умов для фізичного виховання дітей у днз.

Самостійна робота	<p>Законспектувати визначення основних методів наукових досліджень в теорії та методиці фізичного виховання.</p> <p>На основі аналізу змісту Базового компоненту дошкільної освіти обґрунтувати валеологічну спрямованість завдань фізичного виховання дітей.</p> <p>Законспектувати матеріал щодо реалізації освітньої лінії «Особистість дитини» в контексті формування здоров'язбережувальної компетентності дітей</p> <p>Законспектувати питання про співвідношення дидактичних методів та прийомів навчання на різних етапах навчання дошкільників руховим діям.</p> <p>Створити добірку вправ для розвитку фізичних якостей у дітей дошкільного віку (вікова група та фізична якість на вибір студента).</p>	<p>Законспектувати програмові вимоги до змісту навчання дітей в різних вікових групах стройовим вправам та основним рухам.</p> <p>Створити конспект проведення рухливої гри для дітей однієї вікової групи</p> <p>Виписати спеціальні підготовчі тренувальні вправи, що розучуються на II (підготовчому) етапі, для всіх ігор з дітьми дошкільного віку (городки, настільний теніс, баскетбол, бадмінтон, футбол, хокей).</p>	<p>Скласти конспект гігієнічної гімнастики після денного сну</p> <p>Скласти три конспекти фізкультурних хвилинок та конспект фізкультурної паузи комбінованого характеру.</p> <p>Скласти конспект заняття з фізичного виховання</p> <p>Скласти план-конспект прогулянки-походу за межі днз.</p> <p>Скласти план дня здоров'я. Спланувати роботу з фізичного виховання в одній групі на місяць.</p>	
Вид контролю	Захист власних проєктів Тесовий контроль	Залік з основних рухів Тестовий контроль	Захист методичних розробок Тестовий контроль	Захист проєктів Тестовий контроль Екзамен

VII. Основні допоміжні інформаційні джерела для вивчення курсу

Література:

Базова

1. Базовий компонент дошкільної освіти. – К., 2012.
2. Богініч О.Л. Фізичне виховання дітей дошкільного віку засобами гри. - К.,2001.
3. Богініч О. Л., Левінець Н. В., Лохвицька Л. В., Сварковська Л. А Фізичне виховання, основи здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей старшого дошкільного віку / Навчально-методичний посібник. – Київ: Видавництво «Генеза», 2013. – 128 с.
4. Вільчковський Е.С. Критерії оцінювання стану здоров'я, фізичного розвитку та рухової підготовленості дітей дошкільного віку. - К., 1998.
5. Вільчковський Е.С. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку. - Л.: ВНТЛ, 1998. - 336 с.
6. Вільчковський Е.С., Курок О. І. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку: навч. посіб. – Суми: Університетська книга, Суми, 2011. – 428 с.
7. Вільчковський Е.С., Курок О.І. Фізичне виховання дітей у дошкільному закладі. – Суми: Мрія ЛТД, 2001.
8. Дитина : [програма виховання і навчання дітей від 2 до 7 років, наук. кер. Проекту В. О. Огнев'юк, К. І. Волинець]. – 3-тє вид., доопр. і доп. – К., 2012. – 492 с.
9. Дмитренко Т.І. Спортивні вправи і розваги для дітей дошкільного віку.-К., 1976. - 110 с.
10. Дмитренко Т.І. Теорія і методика фізичного виховання дітей раннього і дошкільного віку. – К.: Вища школа, 1979. - 175 с.
11. Закон України “Про освіту”. //Освіта. - 1991. - 25 червня.
12. Закон України. Про дошкільну освіту. –К.: Ред. Ж-лу Дошк. Вих., 2001.
13. Закон України. Про охорону дитинства. –К.: Ред. Ж-лу Дошк. Вих., 2001.
14. Кенеман А.В., Хухлаєва Д.В. Теория и методика физического воспитания детей дошкольного возраста. – М.: Просвещение, 1985. - 271 с.
15. Лохвицька Л. В. Програма з основ здоров'я та безпеки життєдіяльності дітей дошкільного віку «Про себе треба знати, про себе треба дбати» / Л. В. Лохвицька. – Тернопіль : Мандрівець, 2014. – 120 с.
16. Фізичний розвиток дітей в умовах дошкільного навчального закладу : Методичні рекомендації МОН України (Додаток до листа від 16.08.2010 р. № 1/9-563) // Дошкільне виховання. – 2010. - № 9. С. 9-14.
17. Фролов В.Г. Физкультурные занятия, игры и упражнения на прогулке. – М.: Просвещение, 1986.
18. Фролов В.Г., Юрко Г.П. Физкультурные занятия на воздухе с детьми дошкольного возраста. – М.: Просвещение, 1983.

Допоміжна

1. Богина Т.Л., Терехова Н.Т. Режим дня в детском саду. - М.: Просвещение, 1987.
2. Богініч О.Л., Беленька Г.В. Природа і рух./Посібник. -К.: Кобза, 2003.
3. Вавилова Е.Н. Развивайте у дошкольников ловкость, силу, выносливость. - М., 1981. - 96 с.
4. Вавилова Е.Н. Укрепляйте здоровье детей, - М., 1988. - 126 с.
5. Вавилова Е.Н. Учите бегать, ползать, лазать и метать. - М., 1983. - 121 с.
6. Вильчковский Э.С. Физическая культура детей дошкольного возраста.-К., 1976. - 126с.
7. Вильчковський Э.С. Педагогические основы процесса формирования двигательной подготовленности детей 3-7 лет. Дисс... доктора пед. наук. - К., 1987. - 348 с.
8. Вильчковський Э.С. Развитие двигательной функции у детей. К., 1983. – 115 с.
9. Вільчковський Е.С. Заняття з фізичної культури в дитячому садку. - К., 1985. - 287 с.
10. Вільчковський Е.С. Методика фізичного виховання в дитячому садку. - К., 1979. – 189 с.
11. Вільчковський Е.С. Рухливі ігри в дитячому садку. - К., 1989. - 176 с.
12. Вільчковський Е.С. Фізичне виховання дітей дошкільного віку.-К.: Здоров'я, 1974. - 132 с.
13. Вільчковський Е.С., Шалигіна Г.В. Фізична культура: Методичний посібник. Старша група в дитячому садку.- К., 1990. - 56 с.

14. Вільчковський Э.С. Исследование формирования основных двигательных навыков у детей дошкольного возраста в процессе физического воспитания. Дисс... к. пед. наук. - Х., 1965. - 250 с.
15. Воропай Олекса Звичаї нашого народу. - К., 1993.
16. Впевнений старт: Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку// Палітра педагога. – 2012. - № 3.
17. Гарафіна Маковії. Золоте віно з бабусиної скрині.-Чернівці, 1993.
18. Денисенко Н.Ф., Мельник Л.Д. На варті здоров'я малюків. /Збірник науково-методичних матеріалів. – Запоріжжя, 1997.
19. Дмитренко Т.І. Методика проведення рухливих ігор у дитячому садку.-К.: Радянська школа. 1961. - 124 с.
20. Дмитренко Т.І. Руховий режим у дитячому садку.-К.: Радянська школа, 1980. - 96 с.
21. Доскин В.А., Голубева Л.Г. Растем здоровыми. М.:Просвещение, 2002.
22. Дубогай А.Д., Мовчан Л.М. Физкультура, мы и дети. – К., 1989.
23. Дубогай О.Д. Щоденник здоров'я дошкільника. - К.: Рад.школа, 1999.
24. Карманова Л.В. Заняття по фізической культурі в старшій групі дитячого садка. – М.: 1980. - 112 с.
25. Кистяковская М.Ю. Развитие движений у детей первого года жизни. – М.: Педагогика, 1970. - 75 с.
26. Кожевникова Н.Г. Спортивные развлечения и игры. – М.: Учпедгиз., 1961. – 108 с.
27. Козленко М.П., Вільчковський Е.С., Цвек С.Ф. Теорія і методика фізичного виховання (початкові класи). – К., 1984. - 235 с.
28. Коментар до базового компонента дошкільної освіти в Україні./Наук. редактор Кононко О.Л. – К., 2003.
29. Кудрявцев В.Т., Егоров Б.Б. Развивающая педагогика оздоровления. – М., 2000.
30. Лайзане С.Я. Физическая культура для малышей. – М., 1987. - 68 с.
31. Леви-Гориневская Е.Г. Развитие основных движений у детей дошкольного возраста.- М.: Изд.-во АПН РСФСР, 1955. - 92 с.
32. Рауцкис Ю.Ю. Обучение основным движениям детей ст. дошк. возраста. Зборн.: Физическая подготовка детей 5-6 лет к занятиям в школе. /Под ред. А.В.Кенеман, М.Ю.Кистяковской. - М. : Просвещение, 1980.
33. Рунова М. Дошкільне учреждение: Оптимизация режима двигательной активности. /Дошкільне виховання. – 1998. - № 6. - С. 34-38.
34. Студеникин М.Я. Книга о здоровье детей. – М.: Медицина, 1988.
35. Традиції фізичної культури в Україні: Збірник матеріалів. - К., 1997.
36. Хухлаєва Д.В. Теорія і методика фізичного виховання дітей дошкільного віку. –К.: Рад. школа, 1979.

Інформаційні ресурси

Інтернет-ресурси

<https://sportsmenam.wordpress.com>

irbis-nbuv.gov.ua

mon.gov.ua

osvita.ua

zakon.rada.gov.ua

Нормативно-правова база Міністерства освіти і науки України [Електронний ресурс]: www.mon.gov.ua/ua/about-ministry/notmative/